

Ehitus- ja järelevalve ettevõtted

Meie 03.06.15 nr 17-3/15-00524/008

Selgituskiri toodete HRB 32,5 ja TAS 22,5 kohta

Maanteeametilt on mitmed töövõtjad küsinud, kuidas toimida kui AS Kunda Nordic Tsement ei tooda enam EVS 766 tulenevat toodet HRB 32,5 vaid EVS 925:2015 vastavat stabilisaator-sideainet margiga 22,5 (TAS 22,5).

Selgitame, et Eestis toodeti kuni 2015 aasta alguseni hüdraulilist teesideainet, üldjuhul margiga HRB 32,5E (vastavalt standardile EVS 766:2000), mida Maanteeamet aktsepteeris tsementstabiliseerimisel hüdraulilise sideainena ja kompleksstabiliseerimisel ühe komponendina.

EVS 766 koostamisel lähtus töörühm prEN 13282-st ja EVS 766-s oli eessõnas deklareeritud, et see standard on ekvivalentne prEN 13282-ga, siis peale EVS-EN 13282-1 (kiirkivinev hüdrauliline teesideaine) vastuvõttu Euroopas tühistas Eesti Standardikeskus meie kohaliku standardi EVS 766. Koostöös AS Kunda Nordic Tsemendi, TTÜ ja Maanteeametiga saavutati kokkulepe Eesti Standardikeskusega, et koostatakse uus algupärane standard ning mille nimeks on materjal teede aluste stabiliseerimiseks – ehk stabilisaator-sideaine (TAS). 2015 aasta aprillist jõustus EVS 925:2015, mille järgi AS Kunda Nordic Tsement toodab nüüdsest põhiliselt stabilisaator sideainet margiga 22,5 (TAS 22,5).

MKM määrus „Tee ja teetööde kvaliteedinõuded“ on muutmisel ja seal saab nii tsement- kui kompleksstabiliseerimisel olema EVS 766 asemel EVS 925, kuid kahjuks jääb määrusesse hetkel sisse HRB 32,5. Sellist toodet ei ole olemas ei EVS 925 ega ka hüdraulilise teesideaine Euroopa standardite seerias 13282, kus vastavad tooteklassid on HRB E2; HRB E3, HRB E4 ja HRB E4-RS. Maanteeameti selle hooaja lepingutes ja nõuetes on kohati olude sunnil, kuna nende läbiviimisel ei olnud võimalik arvestada EVSi poolse EVS 766 tühistamisega, ikka veel sees EVS 766:2000 standardi nõuetele vastav hüdrauliline teesideaine ning on eeldatud, et nendes lepingutes kasutatakse hüdraulilist teesideainet margiga HRB 32,5. Kuna AS Kunda Nordic Tsement tühistatud standardi järgset toodet ei tooda, siis turul vastav toode puudub, kuid see ei tähenda et stabiliseerimist ei oleks võimalik teostada teiste toodetega olles endiselt kooskõlas nõuetega.

Selgitame, et tugevusklassid olid EVS 766 puhul ja on ka EVS 925 puhul mõeldud tootjale sideaine kvaliteedi kontrolliks (EVS 766 puhul on ka mainitud, et tugevusklass ei ole mõeldud segude projekteerimiseks) seega need ei ole projekteerijal ega ehitajal mahtude arvutamise aluseks, vaid selleks tuleb koostada alati seguretsept, soovitatavalt ehitada proovilõik ja tagada, et retsepti suhtes ei oleks Inseneril ega Tellijal vastuväiteid. Seega TAS 22,5 survetugevuse klassiga stabilisaator-sideaine kasutamisest tingitud võimalikku suuremat sideaine kulunormi ei ole põhjust Maanteeametil eeltulenevast kompenseerida ja sellega tuleb retseptide koostamisel arvestada.

Käesolevaga teavitab Maanteeamet, et EVS 925:2015 standardile vastavat toodet TAS 22,5 (vastab survetugevuse klassile 22,5 MPa) võib Maanteeameti objektidel kasutada, kuid projektis ja lepingutes ette nähtud stabiliseerimissegu tugevusnäitajad peavad olema tagatud. Standard EVS 925:2015 võimaldab tootjatel turustada stabilisaator-sideainet nii survetugevuse margiga 32,5 MPa kui ka 12,5 ja 22,5. Lubatud on kasutada ka kvaliteedinõuetes viidatud hüdraulilist teesideainet, mis peab siis vastama EVS-13282 seeria nõuetele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Sirk

peadirektori asetäitja ehituse ja arengu alal

Janek Hendrikson

611 9329

Janek.Hendrikson@mnt.ee